

ERCP

Endoskopická Retrográdna Cholangio Pankreatikografia

Ide o zobrazenie žlčových a /alebo pankreatických ciest s prípadným rozšírením papily (papilotómia) a /alebo drenážou ciest alebo extrakciou konkrementov zo žlčových či pankreatických ciest.

.....
meno a priezvisko vyšetřovaného pacienta

Informovaný súhlas je tlačivo, ktoré podpisuje pacient a lekár pred plánovaným vyšetrením. Ide o archivovaný dokument, ktorý obsahuje potrebné informácie pre pacienta a lekára na základe ktorých sa uskutočňuje diagnostický a liečebný výkon.

- Pacient si prečíta informovaný súhlas minimálne 24 hodín pred plánovaným vyšetrením.
- Lekár venuje pacientovi adekvátny čas na zodpovedanie otázok vyplývajúcich z informovaného súhlasu.
- Získanie súhlasu na uskutočnenie diagnostického a liečebného výkonu od pacienta vyplýva pre pacienta aj lekára zo zákona. (§6 zákona č.576/2004 Z. z)
- Pacient aj lekár potvrdia súhlas s výkonom svojimi podpismi a dátumom.

Milá pacientka, milý pacient, informovaný súhlas Vám pred ERCP vyšetrením pomôže pripraviť sa na rozhovor s vyšetřujúcim lekárom. Ten vám vysvetlí význam, priebeh a prípadné riziká ERCP vyšetřenia. Vyšetřenie pomôže lekárovi objasniť príčinu vašich ťažkostí a včas odhaliť prípadné chorobné zmeny na žlčových cestách, žlčníku a /alebo pankreatických cestách.

Ako sa musíte pripraviť ? 6 hodín pred vyšetřením by ste nemali piť ani jesť . Žalúdok a tenké črevo nesmú obsahovať potravu. Znemožnilo by to prehľad a komplikovalo vyšetřenie.

Ako prebieha vyšetřenie? Pacient leží na RTG stole na bruchu. Sestra podáva sedatívnu a spazmo - analgetickú injekciu do žily. Zahájí sa elektronické monitorovanie srdca a dýchania. Sprejom sa znecitlivie hrdlo. Následne lekár zavádza endoskop s bočnou optikou do hrdla a sleduje situáciu na monitore. Vzduch, ktorý lekár pridáva cez prístroj pomáha oddialiť steny žalúdka a dvanástnika. Lekárovi to umožní presné nastavenie optiky prístroja oproti spoločnému ústiu žlčových a pankreatických ciest. (tzv. papila) Cez kanál prístroja je možné zasúvať rôzne nástroje pomocou ktorých sa lekár dostáva do papily. Následne podáva cez papilu kontrastnú látku, ktorá mu zobrazí pomocou RTG prístroja anatómiu žlčových a pankreatických ciest. Podľa nálezu sa potom lekár rozhoduje, či je potrebné vykonať narezanie a rozšírenie papily špeciálnym elektrickým nástrojom, vytiahnutie žlčového kameňa špeciálnym košíkom či balónikom, prípadne rozšíriť zúženie v cestách dilatátorom alebo zavedenie špeciálnej trubičky z plastu alebo kovovej sieťky, ktorá umožní obnoviť prietok žlče alebo pankreatickej šťavy. Zriedkavo sa vyšetřenie nepodarí realizovať ak tomu bránia rôzne anatomické prekážky. Zo žlčových a pankreatických ciest je možné odobrať aj tkanivo na histologické vyšetřenie. V celkovej anestéze sa na Slovensku ERCP robí iba výnimočne a indikuje ho výlučne lekár.

Schematické zobrazenie ERCP vyšetřenia

Pacient leží na ľavom boku alebo na bruchu. Lekár a dve endoskopické sestry asistujú pri vyšetření. Priebeh vyšetřenia je monitorovaný na endoskopickom a RTG monitoroch.

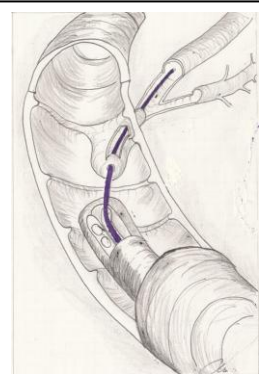
Akékoľvek úpravy textu a obrázkov sú možné iba po dohode s autorom (MUDr. Rudolf Hrčka CSc.) a odbornou komisiou pri SGS. Informovaný súhlas, IS - ERC - ver.1/2017 je v súlade so zákonom (§ 6 zákona č.576/2004 Z. z.) IS je verejne dostupný a kopírovateľný na www.krca.sk a/alebo na www.sgssl.sk pre potreby pacientov a lekárov pred gastroenterologickými vyšetřeniami v rámci Slovenskej republiky.

Aké sú riziká ERCP? Sondáž papily, rozširovanie papily, rozširovanie zúžených úsekov a vyberanie kameňov v žlčových a pankreatických cestách sú už dnes v rukách skúsených certifikovaných lekárov rutinnými zákrokmi s minimálnym rizikom. Zriedkavo sa však môžu aj pri najväčšej opatrnosti a skúsenosti lekára vyskytnúť niektoré komplikácie:

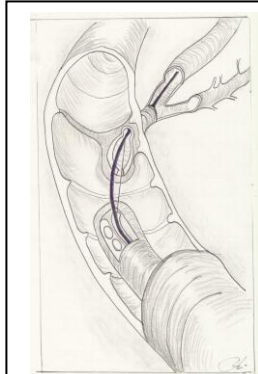
- Akútny zápal pankreasu po obtiažnej kanylácii papily sa obvykle rýchlo zvládne infúznou liečbou. Vyskytuje sa vzácne.
- Akútny zápal na žlčových cestách s horúčkou a prestupom baktérií do krvi je zriedkavý a efektívne sa rieši podaním antibiotík
- Krvácanie z papily pri jej rozširovaní ustáva najčastejšie spontánne alebo je možné zastaviť ho endoskopicky. Iba ojedinele je potrebné chirurgické riešenie.
- Prederavenie steny dvanástnika pri výkonoch na papile je taktiež vzácne a iba niekedy je potrebné stav riešiť operačne, čo má svoje samostatné riziká.
- Vzácna je možnosť porúch *srdcovocievneho* systému, preniknutiu *baktérií* do cievneho systému, alebo poranenia pri *polohovaní* imobilných pacientov pred, počas alebo tesne po vyšetrení.
- K utlmeniu dýchania môže prísť po podaní kontrastných látok, analgo - sedatívnych injekcií prípadne nepoznanej precitlivosti na aplikované lieky alebo materiál. Prístrojový monitoring dýchania a srdcovej činnosti minimalizuje toto riziko
- Vzácna je aj možnosť poranenia *chrupu* alebo poranenia pri *polohovaní* imobilných pacientov pred, počas alebo tesne po vyšetrení.

Vyskytujú sa po ERCP aj neskoré komplikácie? Výskyt neskorých komplikácií je zriedkavý no možný. Tieto komplikácie si obvykle vyžadujú intenzívnu starostlivosť s potrebou hospitalizácie pacienta. ● Neskoré krvácanie sa môže objaviť po narezaní papily i za niekoľko dní. ● Veľmi vzácne sa stretávame s vycestovaním zavedených drénov do tráviacej rúry, ktoré nedokážu odísť z tela cez konečník ako je obvyklé a musia sa odstrániť endoskopicky alebo ojedinele aj operačne. ● Ojedinele môže dôjsť k opakovanému prerušeniu odtoku žlče neidentifikovaným kameňom pri predošlom ERCP a následnému ožltnutiu alebo zápalu žlčových ciest. ● Niekedy sa pacient nedostaví na pravidelnú výmenu zavedeného drénu, ktorý sa môže upchať a spôsobiť pacientovi ožltnutie a zápal žlčových ciest.

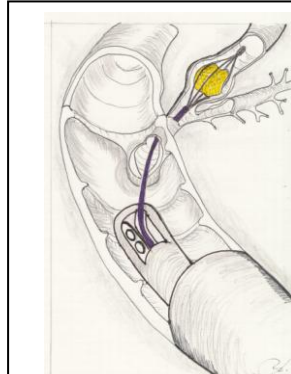
Čo robiť po ERCP vyšetrení? Ak bola podaná upokojujúca injekcia nesmiete 24 hodín šoférovať a pracovať s potenciálne nebezpečnými nástrojmi. V prípade, že pociťujete po vyšetrení bolesti brucha, závraty, nevoľnosť alebo zvraciate krv, informujte o tom svojho lekára. Na možnosť piť a jesť po vyšetrení sa spýtajte po výkone vyšetrujúceho lekára. O iných skutočnostiach po ERCP vyšetrení hodných zreteľa informuje vyšetrujúci lekár písomne v správe o ERCP vyšetrení. Správa je určená ošetrovateľskému lekárovi. Z nej potom vyplýva aj potreba prípadného opakovania ERCP v závislosti od výsledkov histológie alebo od liečebného výkonu, ktorý sa robil.

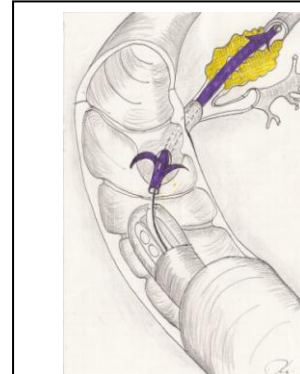
Sondáž žlčových ciest cievkou cez papilu.

Rozšírenie papily pomocou papilotómu.

Extrakcia kameňa zo žlčových ciest pomocou košíka.

Zavedenie stentu cez zúžený žlčovod

Akékoľvek úpravy textu a obrázkov sú možné iba po dohode s autorom (MUDr. Rudolf Hrčka CSc.) a odbornou komisiou pri SGS. Informovaný súhlas, IS - ERC - ver.1/2017 je v súlade so zákonom (§ 6 zákona č.576/2004 Z .z.) IS je verejne dostupný a kopírovateľný na www.krca.sk a/alebo na www.sqssl.sk pre potreby pacientov a lekárov pred gastroenterologickými vyšetreniami v rámci Slovenskej republiky.

Čo by mal o vás vedieť vyšetrujúci lekár

- Užívate lieky proti zrážanlivosti krvi? **Nie** , Ak áno ktoré?.....
- Máte krvné ochorenie spojené so zníženou zrážavosťou krvi? **Nie** , Ak áno ktoré?.....
- Máte alergiu? (Na lieky, potraviny, anestetiká, astmu) **Nie** Ak áno ktoré?.....
- Máte interné ochorenie ? (srdca, pľúc, obličiek, cukrovku) **Nie** Ak áno ktoré?.....
- Máte chronické infekčné ochorenie ? (hepatitída, AIDS, iné) **Nie** Ak áno ktoré?.....
- Ste po operácii dolnej časti tráviaceho traktu? **Nie** Ak áno po akej?.....
- Ste gravidná? **Nie** **Áno**

Nezabudli ste sa opýtať lekára na nevyhnutnosť ERCP u vás? Na inú alternatívu než je ERCP ? Na riziká ERCP o ktorých sa v informačnom liste nehovorí a ktoré sa môžu týkať iba vás?

Súhlasné vyjadrenie pacienta v zmysle (§6 zákona č.576/2004 Z. z.): Vyšetrujúci lekár MUDr.
ma dostatočne oboznámil s plánovaným výkonom a zodpovedal mi všetky otázky. Informovanému súhlasu som rozumel/l
a minimálne 24 hod. pred výkonom som sa s ním oboznámil/la. Cítim sa dostatočne poučený/ná o plánovanom zákroku a aj
o možných vedľajších účinkoch.

Dátum výkonu:

Dátum výkonu:

Podpis pacienta (prípadne poručníka, alebo opatrovateľa)

Podpis lekára (vyšetrujúci lekár)

Nesúhlasné vyjadrenie pacienta: Zákrok chcem odložiť

So zákrokom nesúhlasím Dátum:..... Podpis (pacienta, prípadne poručníka, alebo opatrovateľa)

Poznámky lekára (napr. zdravotné následky v prípade odmietnutia vyšetrenia, zápis pred svedkom, že pacient nesúhlasí a nepodpíše, alebo súhlasí
no nepodpíše informovaný súhlas)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Poznámky pacienta po prečítaní informovaného súhlasu, ktoré by chcel s lekárom prediskutovať.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Akékoľvek úpravy textu a obrázkov sú možné iba po dohode s autorom (MUDr. Rudolf Hrčka CSc.) a odbornou komisiou pri SGS. Informovaný súhlas, IS-
ERC - ver.1/2017 je v súlade so zákonom (§ 6 zákona č.576/2004 Z. z.) IS je verejne dostupný a kopírovateľný na www.krca.sk a/alebo na www.sgssls.sk pre
potreby pacientov a lekárov pred gastroenterologickými vyšetreniami v rámci Slovenskej republiky.